

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic Malowniczej i Macieja Rataja
oraz autostrady A1

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej:

dr inż. arch. Robert Warsza

Autorzy:

mgr inż. Anna Olaczek-Wołowska (kierująca zespołem autorów)

mgr inż. Marcin Jóźwik

mgr Agata Markowska

Łódź, lipiec 2019

Spis treści

1.	Informacje wstępne na temat prognozy	3
2.	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3.	Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4.	Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	15
5.	Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	26
6.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	28
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.....	30
8.	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	35
9.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	38
10.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	40
11.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	41
12.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	42
13.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	42
	Materiały źródłowe. Obowiązujące akty prawne	45

Załącznik:

- Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:2000

- Położenie obszaru opracowania na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic Malowniczej i Macieja Rataja oraz autostrady A1*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr XXVI/656/16 z dn. 9 marca 2016 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:2000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi z 2018 r.* zmienione uchwałą Nr VI/215/19 w 2019 r., *Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla części wschodniej obszaru miasta Łodzi (osiedle Andrzejów oraz fragmenty osiedli: Mileszki i nr 33)* sporządzone w 2016, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic Malowniczej i Macieja Rataja oraz autostrady A1 (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, składa się z:

- części opisowej – tekstu planu – projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej – rysunku planu w skali 1:2000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 4) zasady i warunki sytuowania tablic informacyjnych,
- 5) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- 6) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych,
- 7) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie,
- 8) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- 9) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 10) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej terenów przyległych,
- 11) liczba miejsc do parkowania dla samochodów i rowerów,
- 12) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 13) wysokość stawki procentowej służącej pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 14) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- 15) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej;
- 2) granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych

określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;

3) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi lub liniami granic obszaru objętego planem, nieruchomości lub ich części, oznaczone symbolami liczbowymi i literowymi dla których ustalono niżej wymienione rodzaje przeznaczenia podstawowego:

– **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługi lokalne**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami od **1MN** do **22MN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi handlu, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

– **tereny zabudowy zagrodowej oraz usługi lokalne**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami od **1RM** do **11RM**; przeznaczeniem uzupełniającym są usługi handlu, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

– **tereny zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami od **1U** do **3U**; przeznaczeniem uzupełniającym jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

– **teren zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej z wyłączeniem placów ze składowaniem opalów i materiałów sypkich oraz teren zabudowy usługowej**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1P/U**; przeznaczeniem uzupełniającym jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

– **teren nieczynnego cmentarza**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1ZCN**; przeznaczeniem uzupełniającym są: zieleni urządzona i ciągi piesze.

– **tereny rolnicze**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami od **1R** do **6R**; przeznaczeniem uzupełniającym są lasy, zalesienia, wody powierzchniowe oraz infrastruktura techniczna,

– **lasy i zalesienia**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami od **1ZL** do **7ZL**; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna - istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV na terenie oznaczonym symbolem 7ZL,

– **teren drogi publicznej autostrady A1 wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1KDA**, przeznaczeniem uzupełniającym jest zieleni, infrastruktura techniczna oraz jezdnie serwisowe i jezdnie obsługujące komunikacyjnie tereny przyległe,

– **tereny dróg publicznych: ulice wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami: **1KDZ** (klasa zbiorcza), **1KDL** (klasa lokalna) i od **1KDD** do **4KDD** (klasa dojazdowa); przeznaczeniem uzupełniającym jest zieleni, drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, kioski zespolone z wiatami przystankowymi oraz infrastruktura techniczna,

– **tereny dróg wewnętrznych wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami: **1KDW** i **2KDW**, przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, zieleni, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, miejsca postojowe dla samochodów.

Zapisy projektu planu precyzują, iż dla poszczególnych terenów, wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, zasady zabudowy i zagospodarowania oraz sposoby ich użytkowania należy określać łącznie na podstawie:

- ustaleń o charakterze ogólnym, zawartych w rozdziale 2,
- ustaleń szczegółowych, zawartych w rozdziale 3,
- ustaleń obowiązujących zawartych na rysunku planu.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w zakresie kształtowania standardów zagospodarowania i użytkowania terenów ustalono zachowanie i ochronę terenów przyrodniczych, szczególnie w dolinie dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, wspierających system ekologiczny miasta, a także cech krajobrazu otwartego rozłogów pól oraz porządkowanie przedpola autostrady A1, utrzymanie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej w postaci układu ulicowego z możliwością jej uzupełnienia i niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.

Ustalono zakaz lokalizacji: usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², a także usług uciążliwych (zdefiniowanych jako działalność usługowa powodująca przekroczenie standardów i norm środowiskowych obowiązujących dla funkcji podstawowych danego terenu). W zakresie przeznaczenia dopuszczalnego wskazano możliwość lokalizacji zieleni, a dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: od 1MN do 22MN, od 1U do 3U, 1P/U, od 1RM do 11RM dodatkowo również: obiektów małej architektury (z uwzględnieniem przepisów odrębnych dotyczących zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń obowiązujących na terenie miasta Łodzi) oraz urządzeń rekreacyjnych.

Sformułowano również ustalenia w zakresie: lokalizacji, wskaźników i parametrów oraz kształtowania zabudowy, kolorystyki i materiałów wykończeniowych elewacji i dachów oraz powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych.

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze planu zaliczono tereny dróg publicznych, określono jako nakazy stosowania:

- rozwiązań technicznych uwzględniających potrzeby osób niepełnosprawnych,
 - ujednoliconych pod względem kolorystyki, materiałów i wzornictwa powtarzalnych elementów wyposażenia terenów, takich jak: ławki, kosze na śmieci, latarnie, w obrębie każdego z poszczególnych terenów,
 - tablic i znaków informacyjnych zgodnych z systemem informacji miejskiej (SIM),
- oraz nakaz wkomponowania naziemnych urządzeń technicznych w zagospodarowanie terenu.

W projekcie planu, jako zasady i warunki sytuowania tablic informacyjnych, ustalono zakaz stosowania tablic informacyjnych powodujących zasłanianie bądź przysłanianie: znaków systemu informacji miejskiej (SIM), kamer wizyjnych systemu monitoringu miejskiego, otworów okiennych, drzwiowych lub wentylacyjnych oraz utrudniających poruszanie się, w tym ograniczających przejścia i dojazdy.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, wynikających z potrzeb ochrony środowiska ustalono, przede wszystkim, nakaz zachowania

standardów jakości środowiska na granicy działki budowlanej, do której inwestor posiada tytuł prawny, odpowiednich dla przeznaczenia terenu określonego dla działek sąsiednich, nakaz stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska określonych na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco (zarówno zawsze jak i potencjalnie) oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

- nakaz zapewnienia drożności korytarzy ekologicznych, umożliwiających przejście zwierząt;

- nakaz zachowania zintegrowanego z wiaduktem autostradowym przejścia dla zwierząt oraz przejść dla zwierząt pod autostradą A1,

- ochrony i kształtowania krajobrazu: dla obszaru o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, wyznaczonego na rysunku planu, zakazy: likwidowania i niszczenia zadrzewień w dolinie ciek - Dopływu spod Sikawy, wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu i skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli te zmiany nie służą racjonalnej gospodarce rolnej lub wodnej, które to zakazy nie dotyczą: prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, realizacji inwestycji celu publicznego; w granicach wyznaczonego na rysunku planu zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi dopuszczono możliwość odtworzenia ciek - Dopływu spod Sikawy;

- ochrony powietrza: nakaz stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła bezemisyjnych lub o niewielkiej intensywności emisji, spełniających wymagania standardów jakości powietrza, z dopuszczeniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło, z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru oraz energię słoneczną na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od 1ZL do 7ZL oraz w granicach zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, a także elektrowni wiatrowych oraz innych urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW oraz elektrowni wiatrowych na pozostałych terenach;

- ochrony wód powierzchniowych: dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w sposób umożliwiający wykorzystanie ich na miejscu oraz odprowadzenie do gruntu na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, w celu ograniczenia ich odpływu do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej, nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych, przed ich odprowadzeniem do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej, nakaz stosowania nawierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych, z wyjątkiem dróg publicznych, dróg wewnętrznych oraz ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych, zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych;

- ochrony zasobów wód podziemnych: zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych;

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków: nakaz zaopatrzenia w wodę z istniejącej lub projektowanej miejskiej sieci wodociągowej, dopuszczenie zaopatrzenia w wodę z indywidualnych ujęć wody podziemnej, dopuszczenie lokalizowania przepompowni ścieków, nakaz odprowadzania ścieków bytowych w oparciu o projektowaną miejską sieć kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi utrzymania czystości i porządku w gminach, dopuszczenie gromadzenia ścieków bytowych w zbiornikach bezodpływowych do czasu budowy miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczenie budowy podczyszczalni ścieków;

- ochrony powierzchni ziemi: nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminach, zakaz dokonywania zmian ukształtowania terenu, które powodowałyby zmianę rzędnej wysokościowej terenu o więcej niż 0,5 m w stosunku do rodzimego gruntu w granicach zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi - Dopływu spod Sikawy, za wyjątkiem niwelacji niezbędnych do realizacji inwestycji infrastrukturalnych, komunikacyjnych lub związanych z odtworzeniem koryta cieku - Dopływ spod Sikawy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi: zakaz lokalizowania obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska w obrębie budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa oraz dopuszczenie lokalizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu wykazano tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określają przepisy odrębne, określone jako:

- „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” - tereny oznaczone symbolami MN, oraz strefy istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej znajdujące się w obrębie terenów oznaczonych symbolami od 3R do 6R,

- „tereny mieszkaniowo-usługowe” - tereny oznaczone symbolami U i P/U,

- „tereny zabudowy zagrodowej” - tereny oznaczone na rysunku planu symbolami RM.

W granicach obszaru opracowania (w terenie 3RM) występuje forma ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*Dz. U. z 2018 r., poz. 142.*) - pomnik przyrody: Klon pospolity (*Acer platanoides*) o obwodzie 300 cm.

W projekcie planu ustalone zostały zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych:

- wskazano lokalizację zabytków archeologicznych wyznaczonych na rysunku planu i wymienionych w poniższej tabeli, dla których przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i prawa budowlanego:

Obszar AZP	Numer stanowiska w miejscowości	chronologia	miejscowość	symbol terenu
66-53/23	378	epoka kamienna, późne średniowiecze, okres nowożytny	Łódź - Popielarnia	1R, 3R, 4R, 2KDD
66-53/22	377	późne średniowiecze, okres nowożytny	Łódź - Mieszki	1R, 2R, 4R, 1ZL, 5ZL

- wskazano strefy ochrony archeologicznej, wyznaczone na rysunku planu, w których przy realizacji robót ziemnych lub dokonywaniu zmiany charakteru dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu nakazuje się prowadzenie nadzoru archeologicznego na zasadach określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony zabytków;

- wskazano strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone na rysunku planu, dla których ustalono:

- dla strefy C – ochrony konserwatorskiej elementów rozplanowania dawnych wsi Wiączyń Górny i Sąsiecno: nakaz zachowania historycznego układu przestrzennego o charakterze ulicowym poprzez uzupełnienie wyłącznie istniejących struktur zabudowy, nakaz kształtowania zabudowy w formie i o gabarytach wpisujących się w historyczną strukturę przestrzenną, określonych w ustaleniach szczegółowych tekstu planu,

- dla strefy K – ochrony krajobrazu kulturowego dawnych wsi Wiączyń Górny i Sąsiecno: nakaz zachowania krajobrazu otwartego: rozłogów pól wraz z układem dolinnym dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, utrwalenie rolniczego sposobu użytkowania terenu poza terenami oznaczonymi symbolami: 6MN, 19MN, 20MN i 1P/U oraz strefami istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

- wskazano zabytek wpisany do gminnej ewidencji zabytków – cmentarz ewangelicko-augsburski (nieczynny) przy ul. Malowniczej 115 – oznaczony na rysunku planu symbolem E, dla którego ustalono ochronę poprzez: nakaz trwałego zachowania zabytku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków, dopuszczenie prowadzenia działań rewaloryzacyjnych, nakaz zachowania czytelnego układu przestrzennego cmentarza oraz nakaz zachowania istniejącej zieleni wysokiej, o ile nie powoduje ona zaburzeń układu kompozycyjnego cmentarza.

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w projekcie nie wyznaczono granic obszarów wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, dokonywanego na wniosek, określono w ustaleniach szczegółowych tekstu planu – z zastrzeżeniem, iż określone parametry nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod drogi publiczne i wewnętrzne, poszerzenie dróg istniejących i pod urządzenia infrastruktury technicznej.

Ustalone w projekcie szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu to zakazy: lokalizacji zabudowy w strefach ochronnych od kablowych linii elektroenergetycznych 15 kV i budynków przeznaczonych na pobyt ludzi w strefach ochronnych od napowietrznych linii elektroenergetycznych, 110 kV i 15 kV (nieobowiązujące

w przypadku likwidacji linii) oraz lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej powierzchnię ograniczającą lotniska Łódź-Lublinek, której zasięg wyznacza wskazana na rysunku planu linia wysokościowa, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa lotniczego. Wskazano również na przepisy odrębne w odniesieniu do pasów ochronnych od przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych oraz stref kontrolowanych od gazociągów.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz obsługi komunikacyjnej przyległych terenów projekt planu ustala remont, przebudowę, i rozbudowę dróg publicznych, budowę dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszorowerowych. Projekt zakłada obsługę komunikacyjną obszaru planu przez docelowy układ drogowy w granicach wyznaczonych terenów dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych. Wskazuje ulicę stanowiącą element układu ponadregionalnego – autostradę A1 (1KDA). Określony został układ umożliwiający połączenie obszaru planu z zewnętrznym układem komunikacyjnym - istniejąca ulica klasy zbiorczej (ul. Malownicza: 1KDZ), element połączenia wewnętrznego układu drogowego - ulica klasy lokalnej (ul. Rataja: 1KDL) oraz układ uzupełniający - ulice dojazdowe (1KDD - 4 KDD) i wewnętrzne (1KDW i 2KDW). Obsługę komunikacyjną terenów mają zapewniać zjazdy indywidualne i publiczne z wyznaczonych w planie dróg publicznych i wewnętrznych przyległych do terenów, z wyznaczonych w planie istniejących dojazdów w obrębie wskazanych terenów MN i RM oraz z dróg wewnętrznych niewyznaczonych na rysunku planu, przy zachowaniu ustalonych wymogów.

Ustalona została minimalna ilość miejsc parkingowych dla samochodów (osobowych) i rowerów - dotycząca nowoprojektowanych budynków lub ich części - odrębnie dla każdego rodzaju prowadzonej działalności (funkcji obiektów). Uwzględnione zostały potrzeby osób niepełnosprawnych (pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową).

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, zakładające wyposażenie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy infrastruktury technicznej, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów oraz nakaz lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w terenach dróg publicznych i dopuszczenie - na określonych warunkach - ich lokalizacji w terenach o innym przeznaczeniu. Sformułowany został nakaz lokalizacji (również w przypadku ich przebudowy lub rozbudowy), jako podziemnych, sieci infrastruktury technicznej, z wyłączeniem napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV lub wyższym, stacji transformatorowych SN/nN oraz przewodów, które jedynie jako naziemne umożliwiają korzystanie z określonych urządzeń i pojazdów. Określono również warunki powiązań sieci infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, w zakresie podstawowych: elementu doprowadzenia wody, odbiornika ścieków bytowych, odbiornika nadmiaru wód opadowych, elementu zaopatrzenia w gaz i elementu zasilania w energię elektryczną.

Ustalone zostały granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego:
- o znaczeniu lokalnym, wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenów: dróg publicznych (1KDZ, 1KDL i 1KDD - 4KDD) oraz nieczynnego cmentarza (1ZCN),

- o znaczeniu ponadlokalnym - wskazane na rysunku planu linie rozgraniczające terenu drogi publicznej – autostrady A1, oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KDA.

Jednocześnie nie wykluczono możliwości realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym na niewymienionych terenach, pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenów.

W projekcie została ustalona stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30%.

Ustalenia szczegółowe zostały sformułowane w zakresie:

- przeznaczenia - dla wszystkich terenów,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego – dla wszystkich terenów z wyjątkiem dróg,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków - dla terenu 1ZCN,
- minimalnej powierzchni nowo wydzielonych działek oraz szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości - dla terenów od 1MN do 22MN, od 1RM do 11RM, od 1U do 3U, 1P/U i 1ZCN.

Dla terenów dróg publicznych, w tym autostrady A1, i dróg wewnętrznych określono warunki i parametry funkcjonalno-techniczne. Wszystkie te drogi są drogami (ulicami) istniejącymi.

W ustaleniach szczegółowych projektu planu zostały określone m.in. wskaźniki zagospodarowania terenów, w odniesieniu do działki budowlanej.

Wskaźniki powierzchni zabudowy dla poszczególnych terenów wynosi maksimum:

- w terenach MN, dla działek o powierzchni: do 800 m² - 30%, powyżej 800 m² do 1200 m² - maksimum 25%, powyżej 1200 m² do 1600 m² - 20%, powyżej 1600 m² - 15%;
- w terenach RM, dla działek budowlanych o powierzchni: do 1500 m² - 30%, powyżej 1500 m² do 2500 m² - maksimum 25%, powyżej 2500 m² - 20%;
- w terenach 1U i 2U - 25%, 3U - 30%,
- w terenie 1P/U - 30%.

Intensywność zabudowy określają wartości minimum - maksimum:

- w terenach MN, dla działek budowlanych o powierzchni: do 800 m²: 0,2 - 0,5; powyżej 800 m² do 1200 m²: 0,15 - 0,4; powyżej 1200 m² do 1600 m²: 0,1 - 0,4; powyżej 1600 m²: 0,05 - 0,3,
- w terenach RM, dla działek budowlanych o powierzchni: do 1500 m²: 0,2 - 0,5; powyżej 1500 m² do 2500 m²: 0,15 - 0,4; powyżej 2500 m²: 0,1 - 0,4,
- w terenach U: 0,1 - 0,5,
- w terenie 1P/U: 0,2 - 0,4.

Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej został ustalony w wysokości minimum:

- 30% - w terenach U, 1P/U, dla działek budowlanych o powierzchni do 1500 m² w terenach RM,
- 40% - dla działek budowlanych o powierzchni do 800 m² w terenach MN i powyżej 1500 m² do 2500 m² w terenach RM,

- 50% - dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 800 m² do 1600 m² w terenach MN, powyżej 2500 m² w terenach RM,
- 60% - dla działek budowlanych o powierzchni powyżej 1600 m² w terenach MN,
- 80% - dla terenu 1ZCN.

Dla pozostałych terenów wskaźniki nie zostały ustalone. Dla terenów rolniczych dopuszczono – remont, przebudowę i nadbudowę, a także rozbudowę istniejących budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz obiektów gospodarczych i garaży na warunkach określonych w tekście planu. Dla terenów lasów i zalesień ustalono zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych za wyjątkiem obiektów związanych z gospodarką leśną. Dla terenu nieczynnego cmentarza zalesień ustalono zakaz zabudowy.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienionego uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. Dla przedmiotowego obszaru w *Studium* przyjęto jednostki funkcjonalno-przestrzenne:

- w ramach terenów wyłączonych spod zabudowy:
 - O – tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo - zajmujące większość obszaru,
 - L – tereny lasów o powierzchni powyżej 3 ha - w północno-wschodniej części obszaru, po wschodniej stronie autostrady A1,
- w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę, w strefie ogólnomiejskiej:
 - PM - tereny zabudowy mieszkaniowej w układach ulicowych - wzdłuż ulic Malowniczej i Rataja,
 - U - tereny zabudowy usługowej - wzdłuż ul. Malowniczej, po wschodniej stronie autostrady A1.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę (jednostek PM i U) ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów:

- powierzchnia biologicznie czynna - minimum: U - 15%, PM - 20%,
- intensywność zabudowy - maksimum: U - 2,0 (brutto do całości terenu), PM - 0,4.

Do istotnych ustaleń *Studium* należą następujące zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego:

- ochrona wszystkich terenów współtworzących system przyrodniczy miasta, w tym terenów jednostek funkcjonalno-przestrzennych obejmujących lasy (L), zieleń urządzonej (Z), tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O), ogrody działkowe (D), cmentarze (C) i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (RW), a także terenów zieleni urządzonej oraz gruntów leśnych w ramach wszystkich pozostałych jednostek funkcjonalno-przestrzennych,
- ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewniających łączność obszaru miasta z systemem przyrodniczym regionu – objętych ochroną prawną lub obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony,
- powiększanie zasobów zieleni urządzonej w strefie zurbanizowanej zwartej,

- ochrona istniejących korytarzy ekologicznych i kształtowanie nowych powiązań pomiędzy terenami aktywnymi przyrodnie, w celu zapewnienia spójności systemu przyrodniczego miasta oraz umożliwienia migracji roślin, zwierząt i grzybów. Podstawowy system korytarzy ekologicznych stanowią doliny rzeczne,

- ochrona i kształtowanie systemu hydrologicznego miasta, w sposób zapewniający prawidłowy obieg wody w mieście,

- kształtowanie odpowiednich warunków dla podniesienia jakości powietrza i poprawy mikroklimatu miasta.

Przyjęte w obecnym *Studium* ustalenia dla tego obszaru stanowią kontynuację ustaleń zawartych we wcześniejszych dokumentach planistycznych.

W poprzednio obowiązującym „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*”, przyjętym uchwałą Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r., w strukturze przestrzennej miasta analizowany obszar zaliczono do strefy obrzeżnej miasta, a w strukturze funkcjonalnej miasta przewidziano dla niego następujące rodzaje przeznaczenia:

- RP - tereny upraw rolnych – tereny otwarte o dotychczasowym sposobie użytkowania, z ograniczeniem prawa do zabudowy wyłącznie do rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej i tworzenia nowych siedlisk w przypadku wydzielenia nowego gospodarstwa rolnego o wielkości przekraczającej średnią wielkość gospodarstwa w gminie. Dopuszcza się przekształcanie istniejącej zabudowy dla funkcji agroturystyki;

MN1 - tereny zabudowy jednorodzinnej i usługowej, przekształcanej z osadnictwa wiejskiego – obejmują tereny zabudowy jednorodzinnej w części z udziałem siedlisk rolniczych, czy usługowej działalności gospodarczej, nawiązujących przestrzennie do położonej wzdłuż lokalnych dróg zabudowy zagrodowej;

- ZN - tereny zieleni naturalnej i dolin rzecznych, obejmujące obszary związane z obniżeniami dolinnymi, zwłaszcza obszarami den dolinnych, korytarzami ekologicznymi oraz terenami otwartymi. Obowiązuje zakaz zabudowy, z wyłączeniem urządzeń obsługi tych terenów i infrastruktury technicznej;

- ZL - tereny zieleni leśnej – obejmują tereny lasów, przewidzianych do trwałego zachowania oraz tereny zalesień. Za funkcje uzupełniające uznaje się drobne obiekty służące gospodarce leśnej oraz rekreacji.

Studium przewidywało także lokalizację pasa drogowego autostrady A1, która została już zrealizowana. Korytarz Kolei Dużej Prędkości oraz jego wyjście w kierunku pasma koluszkowskiego w *Studium* był wyznaczony nieco na południe od obszaru, jednak po uściśleniu przebiegu linii kolejowej dokonany w opracowanym studium wykonalności dla budowy linii dużych prędkości Warszawa–Łódź–Poznań/Wrocław, jego lokalizacja uległa zmianie, co uwzględniono w projekcie planu miejscowego, wskazując (w oznaczeniach informacyjnych) postulowany przebieg KDP.

W jeszcze wcześniejszym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (z 2002 r.) analizowany obszar wyodrębniono jako jednostkę przestrzenną nr 9: WIĄCZYŃ - SĄSIEDZKO (o łącznej powierzchni 553 ha), którą opisano jako: „*tereny otwarte, rolne, strefy naturalnej (N) wartościowe ze względów ekologicznych i krajobrazowych (przecięte doliną rzeki Miazgi) z istniejącą zabudową o charakterze*

przeważnie wiejskim, zagrożone rozwijającą się wzdłuż dróg zabudową podmiejską. W południowej części jednostki znajduje się niewielki obszar należący do strefy zurbanizowanej (U) łączącej się z terenami Andrzejowa, o zabudowie słabo wyposażonej w zakresie infrastruktury technicznej. Pozytywne, zgodne z charakterem jednostki formy użytkowania i zagospodarowania występują jako: tereny otwarte, rolne (474 ha), lasy i rozproszone zespoły zieleni (16 ha) oraz zespoły zabudowy o przeważającym charakterze wiejskim (34 ha). Negatywnymi, degradującymi walory środowiska i krajobrazu są: rozproszone obiekty budowlane (zajmujące w sumie 4 ha), tereny chaotycznej urbanizacji parcelowanych gruntów rolnych (łącznie 4 ha) oraz zespoły zabudowy jednorodzinnej o charakterze miejskim, nie w pełni wykształconym (12 ha). Głównym problemem obszaru jest postępujący proces powstawania wzdłuż dróg i bez związku z charakterem miejsca jednorodzinnej zabudowy o charakterze miejskim. Podstawowym celem polityki przestrzennej powinno być zachowanie, ochrona oraz rozwinięcie walorów środowiska przyrodniczego i otwartego krajobrazu. Podstawowymi zadaniami polityki przestrzennej powinny stać się: likwidacja zagrożeń środowiska przyrodniczego i przywrócenie ład przestrzennego powstrzymanie przypadkowych działań inwestycyjnych, ustrukturyzowanie i naprawa stanu zagospodarowania i wyposażenia terenów należących do strefy zurbanizowanej (w tym czytelne rozdzielenie stref U i N) oraz rehabilitacja i rewaloryzacja krajobrazu. Zadaniami i programami służącymi realizacji celów publicznych w granicach jednostki powinny zostać objęte: ochrona zachowanych elementów dziedzictwa przyrodniczego (pomników przyrody, lasów, wód i dolin rzek Miazgi i Neru, wód podziemnych w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony, terenów otwartych rolnych) i kulturowego, realizacja elementów infrastruktury technicznej (budowa fragmentu wodociągu przesyłowego z ujęć wód w głębszych w okolicy Wiączynia i Galkówka, wyposażenie w sieć kanalizacji sanitarnej terenów strefy zurbanizowanej, budowa odcinka autostrady A-1 z węzłem „Koluszki” - zadanie rządowe). Dla zapewnienia realizacji celów polityki przestrzennej w tym zwłaszcza dla powstrzymania presji urbanizacyjnej na terenach rolnych – obszar jednostki powinien stać się przedmiotem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”

Dla omawianego obszaru, a także jego bezpośredniego sąsiedztwa, nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plany miejscowe zostały sporządzone dla dwóch obszarów położonych na południowy zachód od omawianego obszaru, ale nie graniczących z nim:

- dla części obszaru miasta Łodzi położonego w rejonie ulic: Rokicińskiej i Augustów oraz torów PKP (Uchwała nr XXII/478/07 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 grudnia 2007 r.);
- dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Hetmańskiej oraz ulic: Rokicińskiej i Zakładowej (Uchwała Nr XX/460/15 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 18 listopada 2015 r.).

Omawiany obszar od południowego wschodu graniczy z południowym krańcem gminy Nowosolna. Według obowiązującej *Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowosolna*, przyjętej uchwałą Nr XXXVII/224/13 Rady Gminy Nowosolna z dnia 4 grudnia 2013 r., dla terenów położonych przy granicy z miastem Łódź ustalono przeznaczenie: tereny rolne i tereny zieleni dolinnej (w dolinie rzeki Miazgi), a nieco dalej - tereny mieszkaniowe (w układzie ulicowym).

W początkowej fazie prac nad projektem planu sporządzone zostało „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla części wschodniej obszaru miasta Łodzi (osiedle Andrzejów oraz fragmenty osiedli: Mileszki i Nr 33)”. Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zapisy opracowania wskazują, iż plan powinien określać zasady zagospodarowania poszczególnych terenów, z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i historycznych obszaru, a na etapie projektowania lokalizacji konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, dla osiągnięcia efektu dobrze zharmonizowanego krajobrazu zurbanizowanego, należy właściwie zakomponować obiekty inżynierskie i zieleń.

Zgodnie z zaleceniami opracowania ekofizjograficznego, przy sporządzaniu projektu planu miejscowego należało uwzględnić przede wszystkim:

- zachowanie walorów krajobrazowych i biocenotycznych obszaru,
- utrzymanie powiązań ekologicznych z terenami sąsiednimi,
- ustalenie odpowiednio wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

Ustalenia projektu planu respektują powyższe wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Kondracki 2000) omawiany obszar leży w granicach mezoregionu Wzniesienia Łódzkie (318.82), należącego do makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8), podprovincji Niziny Środkowopolskie (318). W podziale geomorfologicznym Polski przyjęto (Gilewska 1991), że obszar ten znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łódzka (AV.g2), makroregionu Wzniesienia Łódzkie (AV.g), podprovincji Niziny Środkowopolskie (AV). Według podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne (*Atlas Miasta Łodzi* 2002) wyróżnione w oparciu o podobieństwa cech morfometrycznych oraz budowy wewnętrznej i genezy form terenu, analizowany obszar położony jest w obrębie Wzgórz Łągiewnickich, w skład którego wchodzi Spłaszczenie Rogowskie.

Rzeźba terenu

Obszar objęty opracowaniem cechuje urozmaicona rzeźba terenu ukształtowana poprzez procesy glacialne, a następnie poddawana długotrwałym procesom rozmywania struktur polodowcowych. Szczególną rolę w ukształtowaniu rzeźby tego terenu odegrał lądolód zlodowacenia środkowopolskiego – w szczególności zlodowacenia Warty, pozostawiając po sobie formy pochodzenia lodowcowego i dominującą na terenie opracowania wysoczyznę morenową. W kolejnym zlodowaceniu północnopolskim – zlodowaceniu Wisły, w wyniku intensywnych procesów spłukiwania i ruchów masowych, wytworzyły się formy suchych dolin

i niecek denudacyjnych oraz długie stoki. Wraz z nadejściem najmłodszej epoki geologicznej, holocenu, nastąpiło ocieplenie i wytworzyły się formy pochodzenia rzeczno – dna dolin rzecznych.

Na obszarze opracowania można wyróżnić następujące formy geomorfologiczne:

- 1) Formy pochodzenia lodowcowego:
 - wysoczyzna morenowa (dominująca forma opracowania, wysokości względne do 5 m, nachylenia do 5°).
- 2) Formy pochodzenia rzeczno i denudacyjnego:
 - dna dolin rzecznych,
 - suche doliny i niecki denudacyjne,
 - stoki wyraźnie zaznaczone.

Budowa geologiczna, grunty

Na podstawie geomorfologii badanego obszaru i procesów im towarzyszących, a w szczególności wpływu zlodowacenia środkowopolskiego – stadiału mazowiecko-podlaskiego (Warty) na ukształtowane formy terenu, dokonano analizy budowy geologicznej i rozpoznania utworów tworzących grunty opracowania. Pod względem geologicznym przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu jednostki strukturalnej: antyklinorium środkowopolskiego, dla którego jednostką niższego rzędu jest antyklina Justynowa (*Atlas miast Łodzi, 2002*). Powierzchniową warstwę obszaru badań tworzą utwory czwartorzędowe spoczywające na nieciągłej, powstałej na skutek erozji (lodowcowej i wodnolodowcowej) warstwie gruntów trzeciorzędowych. Zwarta pokrywa osadów czwartorzędowych posiada zróżnicowaną miąższość w zależności od ukształtowania podłoża czwartorzędowego i zaburzeń glaciektonicznych - od kilku do kilkudziesięciu metrów. W budowie geologicznej dominują utwory wodnolodowcowe, tworzące pokrywy plejstoceńskie.

Na obszarze opracowania można wyróżnić następujące utwory geologiczne:

- gliny zwałowe (czwartorzęd),
- piaski wodnolodowcowe (czwartorzęd),
- mułki i piaski deluwialne (czwartorzęd),
- piaski i mułki eluwialno-eoliczne (czwartorzęd),
- piaski rzeczne tarasów nadzalewowych (czwartorzęd).

Głębokość przemarzania gruntów wynosi 1,00 m (strefa tej wartości obejmuje Polskę środkową i wschodnią).

Według informacji zamieszczonych w *Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* na przedmiotowym terenie zlokalizowano 4 otwory wiertnicze. Wierceń dokonano w połowie lat 50., 60. i 70. XX wieku, na głębokości od kilku do kilkudziesięciu metrów (maksymalna głębokość wiercenia 57,5 m). Cel wiercenia określono jako hydrologiczny.

Wody powierzchniowe i podziemne

Przez obszar opracowania przebiega dział wodny I rzędu, który stanowi granicę pomiędzy dwoma głównymi dorzeczami: dorzeczem Pilicy (Miazgi) (zlewnia Wisły) – wschodnia część przedmiotowego terenu oraz Neru (zlewnia Odry) - zachodnia część

opracowania (większy powierzchniowo obszar). Jednocześnie obszar ten leży na granicy dwóch regionów: regionu wodnego Środkowej Wisły i regionu wodnego Warty.

Sieć hydrograficzna badanego obszaru jest uboga. Wody powierzchniowe reprezentowane są, na niewielkim odcinku w północno wschodnich krańcach opracowania, przez ciek Dopływ spod Sikawy, prowadzący w sposób okresowy i epizodyczny wody deszczowe i roztopowe. Rzeka ta, o długości ok. 0,4 km, jest prawym dopływem Miazgi, .

Według *Opracowania ekofizjograficznego* sporządzonego na potrzeby *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* analizowany obszar (północno wschodnia granica) znajduje się w obrębie terenu zalewowego doliny rzecznej cieku Dopływ spod Sikawy, będącego częścią doliny rzeki Miazgi. W obrębie doliny rzecznej i całego obszaru występują tereny narażone na niebezpieczeństwo podtopień wodami spływu powierzchniowego, dla których nie prognozuje się zalewu wodami 1%.

Mimo, iż przez znaczną część roku ciek ten jest niezauważalny w krajobrazie i tworzy jedynie pozbawione wody „blizny”, to w okresie trwania ulewnych deszczy, często dochodzi do powstawania rozlewisk i podtopień w dolinie rzecznej.

Warto dodać, że w północno wschodniej części obszaru występują tereny o wysokim poziomie wody gruntowej (1 - 2 m p.p.t.).

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Podstawą oceny JCWP są badania prowadzone w punktach pomiarowych.

Obszar opracowania położony jest w zlewni dwóch jednolitych części wód powierzchniowych, które zaliczane są do silnie zmienionych:

- RW600017183229 „Ner do Dobrzyńki”,
- RW2000172546329 „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina”.

Charakterystykę wymienionych JCWP przedstawiono w tabeli (Tabela 1). W stosunku do badań z lat 2010-2012 w okresie 2013-2015 stwierdzono poprawę potencjału ekologicznego obu JCWP.

W Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.: Dz. U. poz. 1911 - dla dorzecza Wisły i Dz. U. poz. 1967 - dla dorzecza Odry) określone zostały cele środowiskowe dla wód powierzchniowych - oparte na wartościach granicznych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych - odpowiadających dobremu stanowi wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia przyjętych celów środowiskowych przez JCWP „Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina” została określona jako niezagrażona, a JCWP „Ner do Dobrzyńki” - jako zagrożona, w związku z czym dopuszczono odstępstwa czasowe (derogacja do 2027 roku), ze względu na brak możliwości technicznych lub dysproporcjonalne koszty osiągnięcia założonych klas.

Tabela 1 Ocena jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fiz.-chem.	Stan / / Potencjał ekologiczny	Stan JCWP
Ner do Dobrzyńki RW600017183229	Dobrzyńka-Łaskowice	IV	II	PPD	umiarkowany (JCWP silnie zmienione)	zły
Wolbórka od źródeł do Dopływu spod Będzelina RW2000172546329	Wolbórka-Będków	II	II	PPD	dobry (JCWP silnie zmienione)	w okresie badań: 2010-2012 - zły, 2013-2015 - brak oceny

gdzie: II – stan/potencjał dobry; IV – stan/potencjał słaby;

źródło: "Program wodno-środowiskowy kraju, Warszawa 2016" oraz Komunikat o stanie jakości wód powierzchniowych województwa łódzkiego badanych w 2015 r., WIOŚ w Łodzi, 2016

W obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* w ramach ochrony podsystemu hydrologicznego zakłada się m.in. ochronę obniżeń dolinnych oraz ograniczenie uszczelnienia powierzchni w górnych częściach dorzeczy, poprawę jakości wód powierzchniowych, wprowadzenie zasad zagospodarowania wód opadowych na gruncie, odprowadzenie infiltracyjne wód opadowych do gruntu lub zastosowanie innych metod pozwalających na poprawę bilansu wodnego. Ponadto wskazuje się, aby tereny przylegające bezpośrednio do wyznaczonych dolin nie podlegały intensywnym procesom inwestycyjnym (powinny być wykorzystywane głównie jako strefa rozwoju funkcji rekreacyjnych), a w uzasadnionych przypadkach powinny również podlegać całkowitemu wykluczeniu możliwości zabudowy.

Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych w sąsiedztwie terenu można zaliczyć spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu – dróg. Ponadto szkodliwe dla środowiska wodnego może być stosowanie nawozów w obrębie ogrodów przydomowych.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Zbiornik Koluszki-Tomaszów (404). Jest to zbiornik, który tworzą wody podziemne występujące w wapieniach i marglach jury górnej oraz podrzędnie w piaskowcach i mułowcach jury środkowej. Udokumentowane zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 153705,1 m³/d, przy zasobach odnawialnych 550445 m³/d. Stopień wykorzystania zasobów dyspozycyjnych zbiornika jest średni – eksploatuje się 43997,9 m³/d, czyli około 29% zasobów dyspozycyjnych. Dla GZWP nr 404 opracowana została dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych. Zgodnie z mapą dokumentacyjną obszaru GZWP nr 404 Koluszki- Tomaszów, obszar opracowania położony jest w strefie proponowanych obszarów ochronnych zbiornika - Obszary Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych (ONO). Za obszary wymagające najwyższej ochrony (ONO) uznano te, w których czas przenikania potencjalnego zanieczyszczenia z powierzchni jest mniejszy od 25 lat (niekiedy znacznie krótszy).

Stopień zagrożenia wód podziemnych dla większości obszaru określa się jako wysoki.

Na obszarze miasta Łódź nie zostały jednak formalnie wyznaczone obszary ochronne żadnego ze zbiorników wód podziemnych.

Na obszarach zasilania GZWP obowiązywać powinny odpowiednie ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu uniknięcia podjęcia działań mogących negatywnie wpłynąć na stan wód podziemnych w zbiornikach.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Zgodnie z przyjętymi w 2011 roku Planami gospodarowania wodami (PGW) na obszarze dorzeczy w Polsce obowiązywał podział na 161 JCWPd. Na potrzeby aktualizacji PGW, przyjętych Rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911 - dla dorzecza Wisły i Dz. U. poz. 1967 - dla dorzecza Odry), opracowano nowy podział na 172 JCWPd. Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu JCWPd: GW200084 oraz GW600072.

Ze względu na wysoki i bardzo wysoki stopień zagrożenia wód podziemnych oraz istnienie słabej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w granicach obszaru opracowania przewiduje się, że wprowadzenie nowej zabudowy czy zmiana jej funkcji istotnie wpłynie na pogorszenie istniejącego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Wszystkie jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmujące obszar miasta Łodzi zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych. Według informacji zawartych w Programie wodno-środowiskowym kraju, jako dobry został oceniony zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wód, a w konsekwencji status całych JCWPd.

Według informacji zamieszczonych w *Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* na przedmiotowym terenie zlokalizowano 4 otwory wiertnicze. Cel wiercenia określono jako hydrologiczny.

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych przez jednolite części wód powierzchniowych rzecznych i jednolite części wód podziemnych

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych ma za zadanie zidentyfikowanie tych JCWP i JCWPd, które z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych mogą nie osiągnąć lub nie utrzymać dobrego stanu.

Zidentyfikowane JCWP rzeczne, w przypadku których ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest wysokie, wymagają wprowadzenia działań uzupełniających zorientowanych na zredukowanie wskazanych presji. W związku z tym, by ocenić czy obecny poziom presji może skutkować nieosiągnięciem celów środowiskowych, należy określić stopień oddziaływania presji na wody. Podstawą oceny ryzyka jest aktualna ocena stanu wód, w zakresie elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych.

W przypadku omawianego obszaru (wschodnia część) dla jednolitych wód (RW2000172546329) jest to wynik dobry. Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych w sąsiedztwie terenu można zaliczyć spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym - dróg. Ponadto szkodliwe dla środowiska wodnego może być niewłaściwe stosowanie nawozów na terenach rolnych, jak również w obrębie ogrodów przydomowych. W Programie

wodno-środowiskowym kraju osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP rzecznej, obejmującej omawiany obszar, zostało ocenione jako niezagrożone.

Natomiast dla zachodniej części omawianego obszaru dla jednolitych wód (RW600017183229) jest to wynik słaby. Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych w sąsiedztwie terenu również można zaliczyć spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym tj. dróg. Ponadto szkodliwe dla środowiska wodnego może być niewłaściwe stosowanie nawozów na terenach rolnych, jak również w obrębie ogrodów przydomowych. W Programie wodno-środowiskowym kraju osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP rzecznej, obejmującej omawiany obszar, zostało ocenione jako zagrożone.

Wszystkie jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obejmujące obszar miasta Łodzi zostały zidentyfikowane jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, a celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych. Według informacji zawartych w Programie wodno-środowiskowym kraju, jako dobry został oceniony zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wód, a w konsekwencji status całych JCWPd.

Gleby

Jednym z najważniejszych czynników glebotwórczych, który wpływa na rodzaj gleby i wartości użytkowo-rolnicze jest skała macierzysta. Zasadniczymi skałami macierzystymi dla gleb występujących w obrębie omawianego obszaru są czwartorzędowe utwory polodowcowe tj. piaski i gliny zwałowe.

Na omawianym obszarze występują gleby rdzawe (przy zachodniej granicy obszaru), czarne ziemie (północna część obszaru) oraz mady rzeczne (południowo-wschodnia część obszaru), wykształcone w większości na pyłach piaszczystych i piaskach gliniastych mocno pylastych jak również na piaskach luźnych i słabogliniastych.

Wykształciły się na nich gleby o kompleksach: 7 – żytni bardzo słaby, 6 – żytni słaby i 5 – żytni dobry.

Zieleń

Ze względu na średni stopień zurbanizowania obszaru objętego opracowaniem, szata roślinna należy do elementów przekształconych.

Według *Atlasu Miasta Łodzi* z 2002 r. rejon miasta, obejmujący obszar opracowania, pod względem liczebności gatunków roślin zielnych, charakteryzuje się średnim bogactwem florystycznym (od 150 do 250 gatunków/km²). Na obszarze tym stwierdzono stanowisko zawilca gajowego *Anemone nemorosa* - przedstawiciela gatunków urbanofobnych.

Roślinność rzeczywistą na tym obszarze stanowi roślinność segetalna (związana z uprawami rolnymi), lasy zniekształcone, zadrzewienia oraz drzewostany pochodzenia sztucznego na zdegradowanych siedliskach, a także roślinność ruderalna (zasiedlająca podłoże zmienione przez człowieka w środowisku miejskim).

Aktualną potencjalną roślinnością naturalną, czyli taką, która rozwinęłaby się w obecnych warunkach środowiska po ustaniu ingerencji człowieka, dla większości obszaru jest kwaśna dąbrowa *Calamagrostio-Quercetum* - acidofilny las dębowy z sosną i brzozą, w północnej części opracowania - świetlista dąbrowa *Potentillo albae-Quercetum* - widny las dębowy z leszczyną i bogatym runem, a na zachodnich i wschodnich krańcach obszaru - bór jodłowy typu wyżynnego *Abietetum polonicum*.

Ponadto, na siedliskach wilgotnych w pobliżu cieków występuje łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, z fragmentami łągu wiązowo-jesionowego *Ficario-Ulmetum minoris* i zbiorowiskami źródliskowymi (wg. *Atlasu miasta Łodzi*, 2002). Gatunki charakterystyczne dla lasów łągowych to: podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), kostrzewa olbrzymia (*Festuca gigantea*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*).

Na omawianym obszarze przeważa roślinność segetalna związana z uprawami rolnymi, są to m.in.: skrzyp polny (*Equisetum arvense*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), komosa biała (*Chenopodium album*), gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), rogownica pospolita (*Cerastium holosteoides*), sporek polny (*Spergula arvensis*), jaskier rozłogowy (*Ranunculus repens*), jaskier ostry (*Ranunculus acris*), mak polny (*Papaver rhoeas*), glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*), chrzan pospolity (*Armoracia rusticana*), bniec biały (*Melandrium album*), rzodkiew świrzepa (*Raphanus raphanistrum*), koniczyzna biała (*Trifolium repens*), niezapominajka polna (*Myosotis arvensis*), babka zwyczajna (*Plantago major*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), mięta polna (*Mentha arvensis*), bluszczyk kurdybanek (*Glechoma hederacea*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), bylica piołun (*Artemisia absinthium*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), trybula leśna (*Anthriscus sylvestris*), wierzbowica czworoboczna (*Epilobium tetragonum*).

Ponadto, obszerną grupę liczebną tworzą gatunki traw: perz właściwy (*Elymus repens*), wiechlina roczna (*Poa annua*) i wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), stokłosa miękka (*Bromus hordeaceus*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*) i mietlica olbrzymia (*Agrostis gigantea*), trzcinnik piaskowy (*Calamagrostis epigejos*), wyczyniec łąkowy (*Alopecurus pratensis*) czy turzyca owłosiona (*Carex hirta*).

Roślinność ruderalna zlokalizowana jest przede wszystkim w pobliżu dróg i na terenach zurbanizowanych (południowa i zachodnia część opracowania). Wśród roślin przydrożnych można wymienić gatunki rodzime lub stale zadomowione (apofitów), z dominacją ekspansywnego wrotyczu pospolitego, tworzący zespoły *Artemisio-Tanacetetum*.

Obecność cieków wodnych na danym obszarze determinuje występowanie nieleśnych siedlisk wilgotnych o charakterze półnaturalnym, w postaci łąk i pastwisk, którym często towarzyszą lasy i zadrzewienia, w znacznym stopniu zniekształcone już przez człowieka.

Spośród powszechnie występujących drzew, na terenach ubogich w składniki pokarmowe, można wymienić m.in.: sosnę zwyczajną (*Pinus sylvestris*), topolę osikę (*Populus tremula*), brzozę brodawkowatą (*Betula pendula*) czy klon jesionolistny (*Acer negundo*). Na siedliskach żyzniejszych pojawiają się dąb szypułkowy (*Quercus robur*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), grab pospolity (*Carpinus betulus*).

Na terenach podmokłych oraz w sąsiedztwie obszarów o podwyższonym poziomie wody gruntowej spotyka się olszę czarną (*Alnus glutinosa*) i wierzbę, m.in.: kruchą (*Salix fragilis*), szarą (*Salix cinerea*) oraz iwę (*Salix caprea*).

W pobliżu zabudowań i dróg powszechnie występują: robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) oraz jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) oraz jesion pensylwański (*Fraxinus pennsylvanica*).

Fauna

Na podstawie informacji zawartych w *Atlasie Miasta Łodzi* z 2002 r. można stwierdzić, iż teren będący przedmiotem opracowania należy do średnio bogatych w zasoby faunistyczne.

Według informacji zawartych w *Atlasie Miasta Łodzi* szacunkowa średnia liczba gatunków ptaków lęgowych na tym obszarze wynosi od 25 do 34 gatunków na 1 km² we wschodniej części opracowania do mniej niż 25 gatunków w zachodniej części omawianego obszaru.

W *Opracowaniu ekofizjograficznym* wskazano, iż rozległe tereny otwarte, podmokłe użytki oraz zadrzewienia śródpolne stanowią miejsce gniazdowania i przelotu dla wielu gatunków z rodziny pokrzewkowatych, m.in. cierniówki (*Sylvia communis*), kapturki (pokrzewka czarnołbista, *Sylvia atricapilla*), piegży (*Sylvia curruca*), piecuszka (*Phylloscopus trochilus*), pierwiosnka (*Phylloscopus collybita*), a także innych przedstawicieli awifauny: gąsiora (*Lanius collurio*), wilgi (*Oriolus oriolus*), trznadła (*Emberiza citrinella*), szczygła (*Carduelis carduelis*), pokląskwy (*Saxicola rubetra*) oraz przedstawicieli wróblowatych: lerki (*Lullula arborea*) i skowronka (*Alauda arvensis*).

Spośród gatunków zasiedlających lasy można wymienić: świstunkę leśną (*Rhadina sibilatrix*), drozda śpiewaka (*Turdus philomelos*) oraz przedstawicieli szponiastych, m.in. myszołowa (*Buteo buteo*). Poza wyżej wymienionymi, na terenie opracowania spotyka się również gatunki powszechne na terenie całego miasta, m.in. ziębę (*Fringilla coelebs*), srokę (*Pica pica*), kosa (*Turdus merula*), a także sikory: modraszkę (*Cyanistes caeruleus*) i bogatkę (*Parus major*) oraz gatunki nieliczne, występujące tylko w strefie peryferyjnej miasta, m.in. kruka (*Corvus corax*).

Brak jest informacji na temat stanowisk gatunków płazów i gadów na danym terenie. Jednak nie należy wykluczyć możliwości pojawienia przedstawicieli tych zwierząt, głównie płazów, w okolicach niewielkich oczek wodnych.

Z ssaków notowano bytowanie większości pospolitych gatunków, charakterystycznych dla określonych ekosystemów, występujących na obszarze opracowania, z przewagą gatunków upraw rolnych, m.in. myszą polną, jeżem wschodnim, kretem czy ryjówką, a także gatunkami zwierząt gospodarskich i udomowionych (m.in. kozy). Na podstawie *Atlasu Miasta Łodzi* (2002) stwierdza się, iż nie występują tam udokumentowane stanowiska przedstawicieli ssaków.

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania rzadkich i zagrożonych owadów, ani udokumentowanych stanowisk płazów, gadów i ssaków. Można jednak przypuszczać, iż tereny otwarte oraz tereny zalesione i zadrzewienie są miejscem bytowania licznych gatunków zwierząt, w tym niewielkich ssaków związanych z tego typu siedliskami.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że niedawne pojawienie się autostrady A1, mogło spowodować, iż obecność wymienionych wyżej gatunków jest obecnie niepewna.

Warunki klimatyczne

Środkowa Polska (w tym Łódź) leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego. Jest on kształtowany przede wszystkim przez napływ mas powietrza polarno-morskiego oraz mas powietrza kontynentalnego i ich wzajemne ścieranie. Cechą wyróżniającą jest częsta zmiana stanów pogodowych i występowanie sześciu pór roku. Wg regionalizacji

rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego (1948), obszar Łodzi zaliczony został w całości do Dzielnicy Łódzkiej.

Masy powietrza polarno-morskiego pojawiają się przez 65% dni w roku, zaś kontynentalnego przez 29% dni w roku. Sporadycznie, głównie w kwietniu (7% dni) i maju (13,5% dni), napływają masy powietrza arktycznego, najrzadziej masy powietrza zwrotnikowego.

Średnia roczna temperatura powietrza dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,5°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura -1,8°C), a najcieplejszym lipiec (średnia temperatura 18,6°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę. Są to zazwyczaj wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, które wyróżniają się także największą częstotliwością. Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, które jednak występują rzadziej.

Średnie roczne sumy opadów wynoszą 525 - 575 mm i są o około 25 - 50 mm większe niż w zachodniej części miasta. Największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, najmniejsze wartości opadów występują w lutym (27,9 mm). Pokrywa śnieżna w ostatnich latach utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu miesięcy zimowych (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Liczba dni pogodnych w roku (stacja meteorologiczna Łódź-Lublinek) wynosi 32 i jest niższa niż na obszarach sąsiednich. Związane jest to ze zwiększoną konwekcją nad miastem, wywołaną zwyżką temperatury, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Analizowany obszar, jak i cały obszar Łodzi, położony jest poza europejskimi systemami terenów o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000 oraz ECONET-POLSKA.

W granicach obszaru objętego opracowaniem (w terenie 3RM) występuje forma ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*Dz. U. z 2018 r., poz. 142.*) - pomnik przyrody: Klon pospolity (*Acer platanoides*) o obwodzie 300 cm.

Drzewo to zostało objęte ochroną prawną na mocy uchwały Nr LXV/1485/01 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 września 2001 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody, dla których zasady ochrony zostały ustalone uchwałą Nr XCI/1612/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia zasad ochrony dla ustanowionych pomników przyrody oraz zniesienia ochrony prawnej w odniesieniu do niektórych obiektów (*Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 251*).

W północno-wschodniej części opracowania wskazano teren proponowany do objęcia ochroną prawną jako *Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Miazgi”*.

Obszar ten został wyznaczony w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego*, zatwierdzonym uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa

Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 367, poz. 3485 z dnia 17 grudnia 2010 r.).

Celem powołania obszaru chronionego krajobrazu jest zachowanie i ochrona walorów krajobrazowych i przyrodniczych fragmentu doliny w górnej części dorzecza Miazgi. Dolina Miazgi stanowi ważny korytarz ekologiczny w tej części miasta, jest też obszarem występowania cennych ekosystemów, zwłaszcza segetalnych, murawowych i łąkowych - ważnych dla nauki i edukacji. Obszar ten ma istotne znaczenie dla zachowania różnorodności fauny, w szczególności ptaków, korzystających z otwartego krajobrazu rolnego z licznymi zadrzewieniami.

Najbliżej położonymi formami ochrony przyrody są:

- użytek ekologiczny „Stawy w Mileszkach”, położony na północny zachód od obszaru, w odległości około 700 m,
- użytek ekologiczny „Łąka w Wiączyńcu”, położony na północny wschód od obszaru, w odległości około 600 m,
- użytek ekologiczny „Mokradła przy Pomorskiej”, położony na północny zachód od obszaru, w odległości około 4,5 km,
- użytek ekologiczny „Stawy w Nowosolnej”, położony na północ od obszaru, w odległości około 3,5 km,
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, położony na północ od obszaru, w odległości około 4,5 km.

Na obszarze opracowania planu nie stwierdzono występowania objętych ochroną siedlisk przyrodniczych, ani chronionych gatunków zwierząt, roślin oraz grzybów (Atlas miasta Łodzi 2002, Opracowanie ekofizjograficzne).

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obecne zagospodarowanie obszaru przedstawia się następująco:

- użytki rolne w postaci: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk,
- grunty zabudowane i zurbanizowane: tereny zabudowy jednorodzinnej skupione wzdłuż ulic: Malowniczej, Rataja i Gerberowej,
- grunty leśne oraz tereny zadrzewione: północna część obszaru,
- tereny komunikacyjne: autostrada A1 oraz ulice: Malownicza, Rataja, Gerberowa, Wichrowe Wzgórza, Żonkilowa i Taborowa.

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają głównie ulice: Malownicza i Rataja.

Obszar opracowania wyposażony jest w sieci infrastruktury technicznej: wodociągowe, elektroenergetyczne, gazowe oraz telekomunikacyjne. Nie ma tam sieci ciepłowniczej ani kanalizacji sanitarnej.

Sąsiedztwo obszaru stanowią głównie tereny otwarte, ze skupioną wzdłuż dróg zabudową mieszkaniową jednorodziną oraz zagrodową.

Wartości kulturowe

W granicach omawianego obszaru znajduje się obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków: nieczynny cmentarz ewangelicko-augsburski przy ul. Malowniczej 115, a także zabytek archeologiczny: stanowisko archeologiczne i strefa ochrony archeologicznej. W obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* (2018) obszar opracowania znalazł się w zasięgu stref ochrony konserwatorskiej: ochrony

konserwatorskiej elementów rozplanowania (strefa C) i ochrony krajobrazu kulturowego (strefa K) dawnych wsi Wiączyń Górny i Sąsiedzno.

Powiązania ekologiczne

W granicach obszaru objętego opracowaniem znajduje się pomnik przyrody - obiekt objęty prawną formą ochrony, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz obszar proponowany do objęcia ochroną jako obszar chronionego krajobrazu „Dolina Miazgi”. Obszar ten jest ściśle powiązany z istniejącym już OChK „*Dolina Miazgi pod Andrespołem*”, położonym na południowy wschód od obszaru opracowania.

Na terenie opracowania można wskazać korytarze ekologiczne, zlokalizowane w rejonie ul. Malowniczej, które pełnią funkcje łącznikowe - utrzymując ciągłość ekologiczną z systemem przyrodniczym miasta. Lokalizacja korytarzy związana jest głównie z suchą doliną rzeczną i terenami jej towarzyszącymi.

Omawiany obszar, jak i jego sąsiedztwo, są bardzo ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzy on sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo: zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem. W pobliżu omawianego obszaru zasadniczymi elementami tej sieci są przede wszystkim: Stawy w Mileszkach, Łąka w Wiączyń, doliny rzeczne Neru i Miazgi, a w dalszej odległości - Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, zbiorniki wodne, lasy, zadrzewienia i tereny otwarte, uprawy rolne o dużych walorach widokowych i estetycznych. Korytarze ekologiczne istniejące na obszarze opracowania, powiązane z sąsiednimi terenami, stanowią elementy łącznikowe systemu przyrodniczego miasta.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania fizjograficzne oraz stopień zainwestowania i potrzeby miasta, przyjęty kierunek polityki przestrzennej w zakresie zagospodarowania analizowanego obszaru jest uzasadniony i celowy. Omawiany obszar obecnie jest słabo zabudowany - nieliczna zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna lub zagrodowa) skupiona jest w południowo-wschodniej części obszaru, wzdłuż ulic - głównie ul. Malowniczej i Rataja. Większość obszaru stanowią tereny otwarte: rolne, z niewielkimi enklawami zadrzewień i lasów, a także łąki i pastwiska oraz zieleń naturalna w obniżeniach dolinnych cieków Dopływ spod Sikawy i rzeki Miazgi.

Projekt planu nie ustala przeznaczenia terenów odbiegającego od obecnego sposobu użytkowania, w tym utrzymuje istniejący układ komunikacyjny i wyznacza tereny zabudowy w oparciu o już istniejącą zabudowę (głównie mieszkaniową jednorodzinna), dopuszczając jej uzupełnienie wzdłuż ulic. Ustalenia projektu planu zapewniają zachowanie i ochronę terenów otwartych, a regulując zasady zagospodarowania terenów sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi.

Brak obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oznacza brak jasno określonej polityki przestrzennej i stwarza tym samym niebezpieczeństwo powstania chaosu przestrzennego oraz konfliktów pomiędzy rozwojem gospodarczym, a ochroną środowiska. W przypadku nieuchwalenia planu miejscowego, bardzo prawdopodobnym zagrożeniem byłaby presja budowlana na tereny, które w projekcie planu są

chronione przed zabudową, prowadząca do nieodwracalnej degradacji walorów tego obszaru. Skutkami wprowadzania zabudowy na tereny otwarte (rolnicze) byłyby:

- bezpośrednie niszczenie lub defragmentacja siedlisk przyrodniczych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów naturalnego bytowania dzikiej zwierzyny,
- wygradzenia przerywające powiązania ekologiczne i utrudniające lub uniemożliwiające migrację zwierząt,
- zmniejszanie się bioróżnorodności obszaru,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu ekologicznego,
- niekorzystne zmiany w krajobrazie,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby, przy niewłaściwym odprowadzaniu ścieków bytowych i gromadzeniu odpadów komunalnych.

Na stan środowiska przyrodniczego omawianego obszaru największy wpływ ma funkcjonowanie istniejącej autostrady A1. Jednak drogi powstają niezależnie od uchwalenia planu (na podstawie tzw. specustawy), a ich negatywne oddziaływanie w postaci emisji zanieczyszczeń i hałasu może być, przynajmniej częściowo, niwelowane zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi i usprawnieniem ruchu. Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarze objętym projektem planu, a także w strefie potencjalnych oddziaływań inwestycji realizowanych zgodnie z ustaleniami planu, jest na ogół zadowalający, co wynika z położenia obszaru w peryferyjnej, obrzeżnej części miasta i jego przynależności do systemu przyrodniczego miasta.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tam niska emisja, będąca bezpośrednim skutkiem stosowania w gospodarstwach domowych systemów grzewczych opartych o piece opalane węglem – często niskiej jakości. Obszar znajduje się poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej, zatem wszystkie budynki są zaopatrywane w ciepło z własnych kotłowni opalanych gazem lub węglem. Na ogół - poza okresami skrajnie niesprzyjających warunków pogodowych - nie stanowi to dużego problemu, gdyż są to w większości tereny rolne. Zabudowa nie jest tam zwarta, przez co istnieją lepsze warunki przewietrzania i depozycji zanieczyszczeń, a co za tym idzie - relatywnie niższe stężenia.

Na omawianym obszarze występują także źródła liniowej emisji zanieczyszczeń - ciągi komunikacyjne. Głównym źródłem jest autostrada A1, pozostałymi - ulice: Malownicza i Rataja oraz Taborowa, które są jednocześnie głównymi źródłami emisji hałasu. Część obszaru, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej, znajduje się w strefach niewielkich przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

Stopień zagrożenia wód podziemnych dla większości obszaru określa się jako bardzo wysoki i wysoki. Na obszarach użytkowanych rolniczo czynnikiem zagrażającym jakości wód podziemnych są zanieczyszczenia chemiczne pochodzące z produkcji roślinnej.

Wody podziemne zalegające pod powierzchnią omawianego obszaru zaliczane są, według map hydrogeologicznych, do strefy najwyższej ochrony (ONO). Jakości wód

podziemnych zagrażają zanieczyszczenia chemiczne pochodzące z produkcji roślinnej oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Szczególnie niebezpieczne jest skażenie pierwszego poziomu wód, ponieważ część ludności zaopatruje się z ujęć własnych, wykorzystując płytkie wody podziemne. Brak wystarczającej ilości sieci kanalizacyjnej rzutuje w znacznym stopniu na czystość wód powierzchniowych, podziemnych oraz gleb na omawianym obszarze, ale również na terenie całego miasta, jak i województwa łódzkiego.

Wobec wielości potencjalnych zagrożeń, możliwość ich ograniczenia lub eliminacji – w celu osiągnięcia zauważalnej poprawy jakości środowiska - zależeć będzie od kompleksowo podejmowanych działań, obejmujących wprowadzanie zmian w zakresie infrastruktury technicznej i wdrażania rozwiązań ograniczających emisje. Skala tych działań powinna wychodzić poza granice omawianego obszaru i obejmować teren całego miasta lub przynajmniej jego znacznej części.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco (zarówno zawsze jak i potencjalnie) oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień.

Na obszarze objętym ustaleniami planu mogą, zatem, być realizowane drogi i obiekty infrastruktury technicznej - w zależności od parametrów zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a także przedsięwzięcia zaliczane do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, takie jak: wylesienia, niezależnie od wielkości powierzchni, mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu w granicach administracyjnych miast oraz zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha.

W projekcie planu nie są przewidziane wylesienia, jednak nie można wykluczyć konieczności dokonania w przyszłości wylesień na terenach realizacji inwestycji drogowych lub infrastrukturalnych.

Żadna z planowanych inwestycji uciążliwych dla środowiska nie wiąże się z oddziaływaniem na obszary Natura 2000, bowiem najbliższe z nich są oddalone o kilkanaście kilometrów od obszaru. W stosunku do innych obszarów wartościowych przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo - chronionych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, realizacja inwestycji zgodnych z ustaleniami planu nie będzie powodować negatywnego oddziaływania zarówno na ustanowiony OChK „*Dolina Miazgi pod Andrespołem*”, jak i projektowaną jego kontynuację w granicach miasta Łodzi - OChK „*Dolina Miazgi*”. Nie można jednak wykluczyć potencjalnego oddziaływania dopuszczonych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej lub dróg, gdyby zostały zlokalizowane w granicach chronionych obszarów lub ich sąsiedztwie - bowiem inwestycje celu publicznego są wyłączone z zakazów dotyczących tych obszarów.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja

negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi - w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Przedmiotowy obszar, tak jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000. W granicach obszaru opracowania znajduje się pomnik przyrody: klon pospolity. Obecnie nie ma tam żadnej z powierzchniowych form ochrony przyrody, o jakich mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ale tereny położone w północno-wschodniej części obszaru wskazywane są do objęcia ochroną jako Obszar Chronionego Krajobrazu „*Dolina Miazgi*”.

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- uciażliwości akustycznej szlaków komunikacyjnych – według Mapy akustycznej miasta Łodzi (na lata 2017 - 2022) najwyższe poziomy hałasu występują wzdłuż oddanej do użytkowania w 2016 roku autostrady A1, przebiegającej przez zachodnią część obszaru opracowania. W bezpośrednim sąsiedztwie jezdni trasa ta generuje hałas na poziomie 75dB - 80dB w ciągu dnia i 70dB - 75dB w nocy. Na odcinkach trasy pozbawionych ekranów akustycznych poziom hałasu spada w dzień poniżej 65dB dopiero w odległości około 300 m od drogi, a w nocy - poniżej 60dB w odległości około 200 m. Na podstawie analizy akustycznej z raportu sporządzonego do projektu budowlanego autostrady A1 (od węzła Łódź Północ do węzła Tuszyń) wyznaczone zostały miejsca lokalizacji ekranów akustycznych, w dostosowaniu do obowiązujących obecnie norm. Pomimo realizacji ekranów, zabudowa mieszkaniowa istniejąca na omawianym obszarze znajduje się w strefie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu (do 5dB) zarówno w dzień, jak i w nocy.

Wzdłuż ulic: Malowniczej, Rataja i Taborowej hałas osiąga w ciągu dnia wartość od 65dB do 70dB, a nocą nie przekracza 60dB.

Na omawianym obszarze występuje również hałas kolejowy, od linii przebiegającej poza obszarem opracowania, wzdłuż części ul. Taborowej. Hałas osiąga tam wartość od 70dB do 75dB w ciągu dnia, a nocą nie przekracza 70dB (Mapa akustyczna Łodzi, 2012). Jednak hałas ten występuje tylko okresowo przez krótki czas - w momencie przejazdu pociągów;

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego - według Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim za 2016 r., w punkcie monitoringowym zlokalizowanym najbliższej obszarze opracowania (ul. Czernika 1/3), średnioroczne stężenia poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze opracowania kształtowały się na poziomie:

- NO₂: 18,33 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg/m³);
- SO₂: 4,0 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 20 µg/m³);
- pył zwieszony PM10: 27,7 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg /m³);
- pył zwieszony PM2,5: 21,4 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³).

W 2016 r. pomiary stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 na terenie Łodzi prowadzone były tylko w punktach: ul. Legionów 1 i ul. Rudzka 60, gdzie wynosiły odpowiednio 6,0 oraz 7,3 ng/m³ (poziom dopuszczalny - 1 ng/m³).

Głównym źródłem liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza jest transport samochodowy. Mimo iż przez obszar opracowania przebiega autostrada A1, to jednak zasięg oddziaływania emisji zanieczyszczeń jest niewielki i koncentruje się głównie w obrębie drogi przy powierzchni ziemi.

Na analizowanym obszarze jedynie wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 są stale przekraczane, jednak obszar przekroczeń obejmuje całą aglomerację; wartości stężeń pozostałych zanieczyszczeń powietrza mieściły się w normie, chociaż w przypadku pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 - blisko granicy normy;

- degradacji i zanieczyszczeń gleby - obszar objęty opracowaniem został w pewnym stopniu przekształcony i zurbanizowany. Przekształceniom nieodwracalnym podlega powierzchniowa warstwa gruntów. Obszary najsilniej zdegradowanych gleb to pasy drogowe, zwłaszcza teren pod autostradą A1, oraz tereny zajęte przez zabudowę;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitarami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe;

- zmniejszającej się bioróżnorodności - wprowadzenie na obszarze objętym opracowaniem udział terenów otwartych jest wciąż dość znaczny, ale występujące procesy urbanizacyjne prowadzą do defragmentacji siedlisk przyrodniczych i ograniczania różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- zagrożenia awariami przemysłowymi - w pobliżu przedmiotowego terenu występują szlaki przewozu niebezpiecznych substancji: drogą kołową – ul. Rokocińska (droga wojewódzka nr 713) oraz kolejową ŁKA.

Ustalenia planu miejscowego pozwolą na realizację polityki przestrzennej w zakresie: ochrony środowiska i kształtowania ładu przestrzennego oraz modernizacji, budowy i rozbudowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla poszczególnych terenów mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Zasadnicze ustalenia planu zmierzają w kierunku, jeśli nie poprawy stanu środowiska jako całości, to przynajmniej utrzymania stanu obecnego, a także zapewnienia właściwych warunków dla zdrowia

mieszkańców i użytkowników obszaru. Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Według ustaleń projektu, na całym obszarze wykluczona jest lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco (zarówno zawsze jak i potencjalnie) oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień i wylesień.

Dzięki istniejącemu i projektowanemu wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gleb, wód i powietrza, tym niemniej projekt zawiera ustalenia w zakresie ochrony powietrza, wód i ziemi oraz ochrony przed polami elektromagnetycznymi (szerzej omówione w rozdziale 3 Prognozy) odnoszące się do infrastruktury technicznej.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*. W dokumencie tym określono potrzebę regulowania w aktach planowania przestrzennego niższych szczebli zagadnień dotyczących m.in.:

- obszarów o przekroczonych dopuszczalnych stężeniach zanieczyszczeń środowiska lub natężeniach innego rodzaju uciążliwości,

- terenów zdegradowanych i zdewastowanych, wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- potrzeb w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska, w szczególności infrastruktury do zagospodarowania ścieków i odpadów,
- kształtowania granicy i proporcji pomiędzy obszarami zainwestowanymi i przeznaczonymi pod inwestycje oraz terenami otwartymi (zwłaszcza w kontekście zieleni miejskiej i innych terenów otwartych na obszarach zurbanizowanych).

Kolejnym dokumentem jest *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powodzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Z uwagi na obecność w sąsiedztwie obszaru opracowania cieklu wodnego należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030* (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r. (do tej pory nie zatwierdzony).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe gospodarki wodnej:

Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,

Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,

Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje „zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych”, zaś celami strategicznymi dla jego osiągnięcia są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018)* stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: - ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopaliny, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;

- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;
- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: , ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w Planie tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów.”

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* oraz w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*. Narzędziem wdrożeniowym założeń zawartych w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+* jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę relikwów przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W poniższej tabeli (Tabela 2) wykazano, w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zwartych w analizowanym projekcie.

Tab. 2. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie planu

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego</i>	Wskazana w Planie wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia. Cele szczegółowe zmierzają do stworzenie regionu:	Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną Miasta, poprzez zachowanie i ochronę terenów przyrodniczych, szczególnie w dolinie dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod

<p><i>miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego. 	<p>Sikawy, wspierających system ekologiczny miasta, a także cech krajobrazu otwartego rozłógów pól oraz porządkowanie przedpola autostrady A1, utrzymanie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej w postaci układu ulicowego z możliwością jej uzupełnienia i niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.</p>
<p><i>Strategia Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+</i> <i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025</i></p>	<p>Wizja Łodzi, określona w „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+” opiera się m.in. o filar Przestrzeń i Środowisko, którego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców dzięki zwiększeniu atrakcyjności przestrzeni publicznej, rewitalizacji kluczowych obszarów Miasta, wykorzystaniu potencjału środowiska przyrodniczego i rozwoju zrównoważonego transportu miejskiego. Z wizją tą zgodne są określone w Programie ochrony Środowiska cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości powietrza; - redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - ochrona mieszkańców przed polami elektro-magnetycznymi; - ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - rekultywacja terenów zdegradowanych; - gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej; - zapewnienie odpowiedniej - dostępności i jakości terenów zieleni; - zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii. 	<p>W projekcie wyznaczono tereny o rodzajach przeznaczenia: MN, RM, U, P/U, ZCN, R, ZL, drogi publiczne: autostrada A1 - KDA, KDZ, KDL i KDD oraz drogi wewnętrzne KDW.</p> <p>Na obszarze objętym planem jest możliwa lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jedynie takich jak: przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesienia i wylesienia. Sformułowano ustalenia w zakresie ochrony: zasobów wód podziemnych, powietrza, powierzchni ziemi, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Wskazane zostały tereny chronione akustycznie, wg. Prawa ochrony środowiska klasyfikowane jako: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny mieszkaniowo-usługowe i tereny zabudowy zagrodowej.</p> <p>Wskazano strefy ochrony konserwatorskiej: ochrony konserwatorskiej elementów rozplanowania i ochrony krajobrazu kulturowego dawnych wsi Wiączyń Górny i Sącieszno.</p> <p>Ustalono wyposażenie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Określono zasady i warunki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu służące m.in. harmonijnemu wkomponowaniu zabudowy w krajobraz, poprzez określenie: gabarytów zabudowy, kolorystyki i rodzaju materiałów wykończeniowych elewacji budynków, geometrii i kolorystyki dachów.</p>
<p><i>Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Łodzi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie całej gminy selektywną zbiórką odpadów; wdrożenie zbiórki odpadów podlegających biodegradacji, - edukacja ekologiczna w zakresie sposobów postępowania z odpadami. 	<p>W planie nie ustalono szczególnych zasad postępowania z odpadami. Obowiązują przepisy odrębne: ustawa i akty prawa miejscowego. Ustalono nakaz urządzenia dla każdej nieruchomości miejsca do czasowego gromadzenia odpadów stałych.</p>

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Buczyna Janinowska (PLH100017) i Buczyna Gałkowska (PLH100016) - znajdują się w odległości kilkunastu kilometrów od obszaru, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na ich oddalenie od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

W granicach omawianego obszaru nie występują również tereny objęte inną prawną formą ochrony (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Najbliżej położonymi są:

- użytek ekologiczny „Stawy w Mileszkach” (około 700 m na północny zachód),
- użytek ekologiczny „Łąka w Wiączyniu” (około 600 m na północny wschód),
- użytek ekologiczny „Mokradła przy Pomorskiej” (ok. 4,5 km na północny zachód),
- użytek ekologiczny „Stawy w Nowosolnej” (około 3,5 km na północ),
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich (około 4,5 km na północ).

Rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które mogłyby być - zgodnie z ustaleniami planu - realizowane na omawianym obszarze to przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesienia i wylesienia. Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru.

Przewidywane są następujące negatywne oddziaływania, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem zgodnie z jego ustaleniami:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza – oddziaływanie stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające głównie na powietrze, rośliny i zdrowie ludzi; głównym źródłem emisji będą pojazdy poruszające się po drogach publicznych, zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim (zwłaszcza po autostradzie A1), w znacznie mniejszym stopniu (z uwagi na niewielkie zurbanizowanie obszaru) także samochody użytkowników terenów; również zaopatrzenie mieszkańców w ciepło spowoduje nieznaczne oddziaływanie, ponieważ projekt planu nakazuje stosowanie źródeł ciepła bezemisyjnych lub o niewielkiej intensywności emisji, spełniających wymagania standardów jakości powietrza;

- emisja hałasu komunikacyjnego - oddziaływanie o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru; źródłem tego rodzaju oddziaływania będzie, tak jak obecnie, ruch samochodowy; w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania hałasu od autostrady A1 na chronione akustycznie tereny zabudowy mieszkaniowej (redukcji poziomów hałasu do poziomów dopuszczalnych), w odpowiednich miejscach zamontowane zostały ekrany akustyczne;

- emisja promieniowania elektromagnetycznego - oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, wpływające na zdrowie ludzi i zwierząt, zależne od sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy. Przez obszar opracowania przebiega istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV;

- powstawanie ścieków z wód opadowych - poprzez splukiwanie zanieczyszczeń (pyłów, smarów, paliw) z nawierzchni utwardzonych: dróg, miejsc parkingowych, jak też z powierzchni dachów - oddziaływania negatywne, bezpośrednie i pośrednie, zmienne w zależności od warunków atmosferycznych, długoterminowe, oddziaływujące na wodę i powierzchnię ziemi (gleby) oraz szatę roślinną;

- powstawanie ścieków komunalnych - oddziaływania negatywne, zmienne w zależności od ilości użytkowników danego terenu, długoterminowe, oddziaływujące na wody i glebę oraz szatę roślinną - obszar opracowania obecnie jest nieskanalizowany, jednak plan zakłada jego skanalizowanie;

- wytwarzanie odpadów - oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od ilości użytkowników terenów oraz charakteru użytkowania obszaru, jednak oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi - odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości; na obszarze będą powstawać także odpady organiczne, pochodzące z produkcji rolnej i leśnej, zagospodarowywane na miejscu (opał, kompost);

- zanieczyszczanie gleby lub ziemi - brak oddziaływania - na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby - przy respektowaniu wytycznych projektu planu - powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi;

- wykorzystywanie zasobów środowiska - brak oddziaływania - na omawianym obszarze nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych;

- zagrożenia wód podziemnych - oddziaływanie negatywne- stopień zagrożenia dla większości obszaru określa się jako bardzo wysoki i wysoki. Na obszarach użytkowanych rolniczo czynnikiem zagrażającym jakości wód podziemnych są zanieczyszczenia chemiczne pochodzące z produkcji roślinnej;

- przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu - brak oddziaływania; przyjmuje się, iż posadowienie nowej zabudowy nie będzie wymagało naruszenia w istotny sposób istniejącej rzeźby terenu;

- zmniejszenie powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo i defragmentacja siedlisk przyrodniczych - zniszczenie warstwy gleby i pokrywy roślinnej na terenach zajętych pod planowane inwestycje - oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, powodując zmniejszenie bioróżnorodności, a także zmianę lokalnych warunków gruntowo-

wodnych; w przypadku omawianego projektu, utrzymującego obecne zagospodarowanie - brak oddziaływania;

- zakłócenie przebiegu korytarza ekologicznego (doliny rzecznej), przez przecięcie go drogami – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające przede wszystkim na faunę, powodując utrudnienia migracji zwierząt; w przypadku omawianego projektu, utrzymującego obecne zagospodarowanie - brak oddziaływania;

- obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru – oddziaływanie stałe długoterminowe – kolizyjnym elementem w krajobrazie jest już istniejąca autostrada A1, która przebiega w pobliżu doliny rzecznej i wartościowych siedlisk przyrodniczych;

- ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (drogi), hałas, wytwarzanie odpadów;

2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;

3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;

5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;

6. długoterminowe – rozszczelnienie powierzchni, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);

7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawałnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków;

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna;

- migracje gatunków, spowodowane ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać utrudnione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych, jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi).

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za średnią. Obszar opracowania planu należy do terenów obrzeżnych

miasta i mało zagospodarowanych.

Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Brak nowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi i utrzymanie dużych powierzchni terenów otwartych wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu.

Należy równocześnie pamiętać, iż oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu, będą występowały zarówno w fazie budowy poszczególnych obiektów, jak i ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Ponieważ większość wymienionych negatywnych oddziaływań będzie występować równocześnie, oddziaływanie na środowisko będzie miało charakter skumulowany. Ilość emitowanych zanieczyszczeń, hałasu i wytwarzanych odpadów będzie zależna od rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz liczby użytkowników terenów. Jednakże oddziaływania te występują już obecnie (czyli niezależnie od zaproponowanych w projekcie planu rozwiązań) i nie odbiegają od oddziaływania spotykanego na terenach otaczających oraz - za wyjątkiem poziomu hałasu i stężenie B(a)P - nie przekraczają standardów jakości środowiska.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: nakaz zachowania standardów jakości środowiska na granicy działki budowlanej, do której inwestor posiada tytuł prawny, odpowiednich dla przeznaczenia terenu określonego dla działek sąsiednich oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem: przedsięwzięć dotyczących infrastruktury technicznej, dróg,

zalesień i wylesień. Ponadto dokument ten zakłada wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy infrastruktury technicznej, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów.

W projekcie zawarto także sformułowania w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do:

- ochrony i kształtowania krajobrazu: dla obszaru o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, wyznaczonego na rysunku planu, zakazy: likwidowania i niszczenia zadrzewień w dolinie cieku - Dopływu spod Sikawy, wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu i skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli te zmiany nie służą racjonalnej gospodarce rolnej lub wodnej, które to zakazy nie dotyczą: prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych, realizacji inwestycji celu publicznego; w granicach wyznaczonego na rysunku planu zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi dopuszczono możliwość odtworzenia cieku - Dopływu spod Sikawy;

- ochrony powietrza: nakaz stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła bezemisyjnych lub o niewielkiej intensywności emisji, spełniających wymagania standardów jakości powietrza, z dopuszczeniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło, z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru oraz energię słoneczną na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami ZL oraz w granicach zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, a także elektrowni wiatrowych oraz innych urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW oraz elektrowni wiatrowych na pozostałych terenach;

- ochrony wód powierzchniowych: dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w sposób umożliwiający wykorzystanie ich na miejscu oraz odprowadzenie do gruntu na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prawa wodnego, w celu ograniczenia ich odpływu do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej, nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych, przed ich odprowadzeniem do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej, nakaz stosowania nawierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych, z wyjątkiem dróg publicznych, dróg wewnętrznych oraz ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych, zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych;

- ochrony zasobów wód podziemnych: zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia do wód podziemnych;

- gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków: nakaz zaopatrzenia w wodę z istniejącej lub projektowanej miejskiej sieci wodociągowej, dopuszczenie zaopatrzenia w wodę z indywidualnych ujęć wody podziemnej, dopuszczenie lokalizowania przepompowni ścieków, nakaz odprowadzania ścieków bytowych w oparciu o projektowaną miejską sieć kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi utrzymania czystości i porządku w gminach, dopuszczenie gromadzenia ścieków bytowych w zbiornikach bezodpływowych do

czasu budowy miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczenie budowy podczyszczalni ścieków;

- ochrony powierzchni ziemi: nakaz zapewnienia dla nieruchomości miejsca służącego do czasowego gromadzenia odpadów stałych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących budownictwa oraz dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminach, zakaz dokonywania zmian ukształtowania terenu, które powodowałyby zmianę rzędnej wysokościowej terenu o więcej niż 0,5 m w stosunku do rodzimego gruntu w granicach zasięgu morfologicznego doliny dopływu rzeki Miazgi - Dopływu spod Sikawy, za wyjątkiem niwelacji niezbędnych do realizacji inwestycji infrastrukturalnych, komunikacyjnych lub związanych z odtworzeniem koryta cieku - Dopływ spod Sikawy;

- ochrony przed polami elektromagnetycznymi: zakaz lokalizowania obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska w obrębie budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa oraz dopuszczenie lokalizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ochronie przed hałasem służy wskazanie terenów podlegających ochronie akustycznej - dla których dopuszczalne poziomy hałasu określone zostały w przepisach odrębnych - i zakwalifikowanie ich do kategorii: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (tereny MN), tereny mieszkaniowo-usługowe (tereny U i P/U) i tereny zabudowy zagrodowej (tereny RM).

Stosowanie zaproponowanych w planie rozwiązań i ograniczeń przy realizacji nowego zainwestowania pozwoli na znaczne zminimalizowanie większości negatywnych oddziaływań na środowisko.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi

technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu - zachowanie i ochronę terenów przyrodniczych, szczególnie w dolinie dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, wspierających system ekologiczny miasta, a także cech krajobrazu otwartego rozłogów pól oraz porządkowanie przedpola autostrady A1, utrzymanie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej w postaci układu ulicowego z możliwością jej uzupełnienia i niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki, stosowanie zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustalenia planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do opiniowania i uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic Malowniczej i Macieja Rataja oraz autostrady A1. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr XXVI/656/16 z dnia 9 marca 2016 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Na obszarze objętym projektem planu, zajmującym powierzchnię ok. 300 ha, znajdują się przede wszystkim tereny upraw rolnych, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz lasy. Projekt planu miejscowego, dla którego potrzeb sporządzono niniejszą prognozę, określa przeznaczenie terenów oraz ustala zasady ich zabudowy i zagospodarowania, obsługę komunikacyjną, zasady ochrony środowiska przyrodniczego, kształtowania ładu przestrzennego i przestrzeni publicznych, a także stwarza podstawy materialno-prawne do wydawania decyzji administracyjnych.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zapisów obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku, zmienionego uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. Według ustaleń *Studium* obszar ten obejmuje jednostki funkcjonalno-przestrzenne:

- w ramach terenów wyłączonych spod zabudowy: tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O) i tereny lasów o powierzchni powyżej 3 ha (L),
- w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę, w strefie ogólnomiejskiej: tereny zabudowy mieszkaniowej w układach ulicowych (PM) i tereny zabudowy usługowej (U).

Na obszarze objętym projektem planu wydzielono poszczególne tereny, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługi lokalne (od 1MN do 22MN); przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi handlu, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

- tereny zabudowy zagrodowej oraz usługi lokalne (od 1RM do 11RM); przeznaczeniem uzupełniającym są: usługi handlu, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

- tereny zabudowy usługowej (od 1U do 3U); przeznaczeniem uzupełniającym jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

- teren zabudowy produkcyjnej, magazynowej i składowej z wyłączeniem placów ze składowaniem opałów i materiałów sypkich oraz teren zabudowy usługowej (1P/U); przeznaczeniem uzupełniającym jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, infrastruktura techniczna oraz drogi wewnętrzne,

- teren nieczynnego cmentarza (1ZCN); przeznaczeniem uzupełniającym są: zieleń urządzana oraz ciągi piesze,

- tereny rolnicze (od 1R do 6R;) przeznaczeniem uzupełniającym są lasy, zalesienia, wody powierzchniowe oraz infrastruktura techniczna,

- lasy i zalesienia (od 1ZL do 7ZL); przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna - istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem 7ZL,

- teren drogi publicznej autostrady A1 wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego (KDA), przeznaczeniem uzupełniającym jest zieleń, infrastruktura techniczna oraz jezdnie serwisowe i jezdnie obsługujące komunikacyjnie tereny przyległe,

- tereny dróg publicznych: ulice wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego (1KDZ - klasa zbiorcza, 1KDL - klasa lokalna i od 1KDD do 4KDD - klasa dojazdowa); przeznaczeniem uzupełniającym jest zieleń, drogi rowerowe, wiaty przystankowe dla komunikacji zbiorowej, kioski zespolone z wiatami przystankowymi oraz infrastruktura techniczna,

- tereny dróg wewnętrznych wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego (1KDW i 2KDW); przeznaczeniem uzupełniającym są drogi rowerowe, zieleń, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, miejsca postojowe dla samochodów.

Jako główną zasadę ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w planie przyjęto zachowanie i ochronę terenów przyrodniczych, szczególnie w dolinie dopływu rzeki Miazgi – Dopływu spod Sikawy, wspierających system ekologiczny miasta, a także cech krajobrazu otwartego rozłogów pól oraz porządkowanie przedpola autostrady A1, utrzymanie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej w postaci układu ulicowego z możliwością jej uzupełnienia i niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.

Projekt nie wprowadza zasadniczych zmian w stosunku do stanu istniejącego - utrzymuje istniejące tereny rolne, a także lasy i zadrzewienia oraz zieleń o charakterze naturalnym w dolinie ciek Dopływ spod Sikawy. Utrzymuje istniejący układ komunikacyjny i wyznacza tereny zabudowy w oparciu o już istniejącą zabudowę (głównie mieszkaniową

jednorodzinną), dopuszczając jej uzupełnienie wzdłuż ulic. Elementem zagospodarowania obszaru, który w największym stopniu oddziałuje na środowisko (emisja hałasu i zanieczyszczeń, negatywny wpływ na walory krajobrazowe, florę i faunę) jest przechodzący przez ten obszar odcinek autostrady A1, oddany do użytkowania w 2016 roku.

W granicach obszaru objętego opracowaniem znajduje się pomnik przyrody (klon pospolity) - obiekt objęty prawną formą ochrony, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz obszar proponowany do objęcia ochroną jako obszar chronionego krajobrazu „Dolina Miazgi”. Obszar ten jest ściśle powiązany z istniejącym już OChK „Dolina Miazgi pod Andrespołem”, położonym na południowy-wschód od obszaru opracowania.

Ustalenia projektu planu zmierzają do ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na środowisko obszaru i jego sąsiedztwa. Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej, dróg, zalesień i wylesień. Ustalenia planu zakładają dla terenów wyposażanie, przebudowę, rozbudowę a także budowę nowych systemów infrastruktury technicznej.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

- 1) bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (drogi), hałas, wytwarzanie odpadów;
- 2) pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;
- 3) wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
- 4) skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne;
- 5) krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;
- 6) długoterminowe – rozszczelnienie powierzchni, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);
- 7) stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

W projekcie planu wskazane zostały tereny chronione akustycznie, zakwalifikowane jako: „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” (MN oraz strefy istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej znajdujące się w obrębie terenów oznaczonych symbolami od 3R do 6R), „tereny mieszkaniowo-usługowe” (od 1U do 3U i 1P/U) oraz „tereny zabudowy zagrodowej” (RM), w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu prawa ochrony środowiska.

Plan, po jego uchwaleniu, nakłada na przyszłych użytkowników terenów szereg wymogów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz dotyczących infrastruktury technicznej, które mają na celu, między innymi, zabezpieczenie dobrego stanu środowiska na analizowanym obszarze.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowisko, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r.
2. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r.
3. *Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic Malowniczej i Macieja Rataja oraz autostrady A1*, luty 2019 r.
4. *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wschodniej części obszaru miasta Łodzi (osiedle Andrzejów oraz fragmenty osiedli: Mileszki i Nr 33)*, VizEko, Łódź, 2016 r.
5. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
6. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
7. *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012, z perspektywą do roku 2016*
8. *Program ochrony środowiska województwa łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024*, Łódź, 2016
9. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim - za lata 2012 - 2016*, WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2013 r. - 2017 r.
10. *Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim - w latach 2012 - 2016*, opracowanie WIOŚ w Łodzi, 2013 - 2017 r., Łódź
11. *Sprawozdania z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego - w latach 2012 - 2016*, opracowanie WIOŚ w Łodzi, 2013- 2017 r., Łódź
12. Uchwała Nr LXXVIII/2101/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”
13. *Mapa akustyczna miasta Łodzi na lata 2017 - 2022*, Łódź, 2018
14. Uchwała Nr LXXVII/1608/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi na lata 2013-2018”
15. Uchwała Nr XXXIV/565/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki odpadami dla miasta Łodzi – PGO – Łódź”
16. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002 r.
17. *Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły i na obszarze dorzecza Odry*, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.: Dz. U. poz. 1911 - dla dorzecza Wisły i Dz. U. poz. 1967 - dla dorzecza Odry
18. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPiK – Oddział w Krakowie, 1998 r.
19. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, 2015, Warszawa

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945)
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, ze zm.)
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71)
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r., poz. 799, ze zm.)
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614.)

7. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r., poz. 2187, ze zm.)*

WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU